

عنوان مقاله:

امکان سنجی و شرایط اقامه دعوای جبران خسارات ناشی از اعتراضات داخلی علیه امریکا در دادگاه های ایران

محل انتشار:

مجله آفاق امنیت، دوره 11، شماره 38 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

محمد عابدی - استادیار حقوق خصوصی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه فردوسی مشهد

اعظم امینی - استادیار دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

قانون صلاحیت دادگستری جمهوری اسلامی ایران برای رسیدگی به دعوای مدنی علیه دولتهای خارجی مصوب 30/1/1392 این حق را به اشخاص حقیقی و حقوقی داده که، به استناد اصل اقدام متقابل، بتوانند برای مقابله و جلوگیری از نقض مقررات و موازین حقوق بین الملل از اقدامات دولتهای خارجی، که مصونیت قضایی دولت جمهوری اسلامی ایران یا مقامات رسمی آن را نقض می کنند، در دادگستری تهران دعوا اقامه نمایند. زیاندیدگان می توانند خسارات ناشی از هر گونه اقدام و فعالیت دولتهای بیگانه را که مغایر حقوق بین الملل است (بند الف ماده یک) و نیز خسارات ناشی از فعالیت اشخاص یا گروههای وحشت افکن که دولت خارجی آنها را تشویق یا از آنها حمایت می کند (بند ب ماده یک) مطالبه کنند. این دعوای مطابق تشریفات قانون ایین دادرسی مدنی و سایر مقررات مربوط رسیدگی و حکم صادر و اجرا می شود. حال، با توجه به اینکه دولت امریکا با اصلاح قانون FASا مصوب 1996 مصونیت قضایی دولت ایران را نقض نموده، مساله اصلی آن است آیا به استناد قانون مذکور، دولت و اشخاص حقیقی یا حقوقی می -توانند، با توجه به تشویق و حمایت دولت امریکا از اعتراضات داخلی ایران، برای جبران خسارات خود علیه دولت امریکا در دادگاههای ایران دعوا اقامه کنند به نظر می رسد اظهارات مقامات سیاسی و بیانیه های وزارت امورخارجه امریکا را نتوان مصداق فعل زیان بار توصیف شده در بند الف ماده یک این قانون تفسیر کرد؛ چون بند الف به فرضی نظر داشته که فعل زیان بار به نحو مستقیم موجب خسارت شود، لیکن، بتوان بر مبنای بند ب ماده یک، که دولت خارجی، بدون هیچ گونه دخالت مستقیم در رکن مادی فعل زیان بار، وقوع آن را تشویق و حمایت می نماید، علیه ایالات متحده در دادگاههای ایران دعوا نموده و خسارت مطالبه کرد.

کلمات کلیدی:

اصل منع مداخله، مصونیت قضایی دولت، مسئولیت بین المللی دولت، اصل عمل متقابل، دعوای ایران و امریکا

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1025935>

